

1. Uopštene ocene o ekonomskoj krizi
2. Očekivanja za kraj 2011. i narednu godinu
3. Aktivno traženje posla
4. Korupcija u oblasti zapošljavanja

Tokom trajanja drugog regionalnog Virtualnog dana karijera i znanja, u organizaciji vodećih regionalnih portala za zapošljavanje (poslovi.infostud.com iz Srbije, posao.ba iz Bosne i Hercegovine i moj-posao.net iz Hrvatske), među posetiocima je sprovedeno istraživanje o stanju na tržištu rada. U anketi su **učestovali posetioci iz Srbije, Bosne i Hercegovine i Hrvatske.**

U Srbiji problem krize poslodavci su najčešće rešavali otpuštanjem radnika (43%), dok je smanjenje plate kao rešenje u Srbiji primenilo 39% poslodavaca.

Najčešći razlog nezaposlenosti u Srbiji je nemogućnost nalaska posla nakon završenog školovanja. Studenti u Srbiji smatraju da posao treba tražiti odmah nakon završetka školovanja, kako i postupa preko 50% ispitanih, a najveći procenat njih (30%) smatra da će posao naći za 1 do 3 meseca. Takođe, mnogi posao traže i tokom studija (35%).

Nažalost, najveći procenat nezaposlenih u Srbiji (73%) i dalje smatra da je za pronalazak posla najvažnija veza.

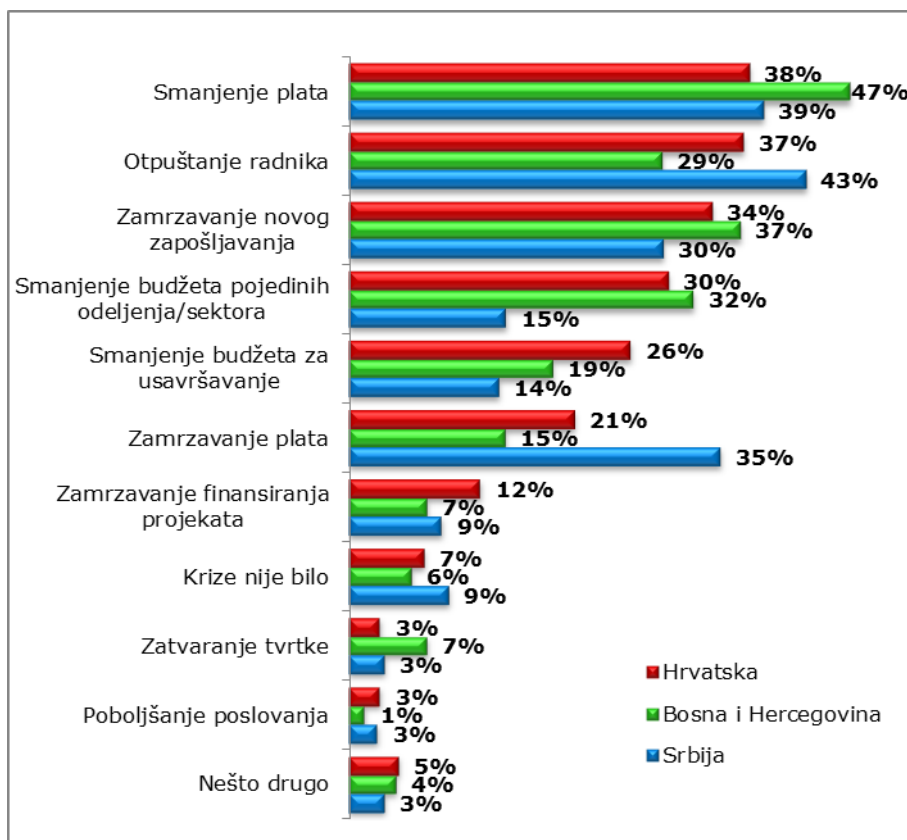
1. Uopštene ocene o ekonomskoj krizi

U Srbiji problem krize poslodavci su najčešće rešavali otpuštanjem radnika (43%), a u BiH smanjenjem plate (47%). Smanjenje plate kao rešenje u Srbiji primenilo je 39% poslodavaca, dok su u Hrvatskoj jednako bila zastupljena oba rešenja: smanjenje plate i otpuštanje radnika - po 38%. Poslodavci su rešenje za krizu još pronalazili i u stopiranju zapošljavanja i smanjenju budžeta.

Interesantno, za razliku od BiH i Hrvatske, čak 15% više poslodavaca u Srbiji je svojim radnicima zamrzlo platu, odnosno to je učinio svaki 3 poslodavac. Na ovaj način, kompanije su pokušale da uštede novac, a poslodavci su se takođe služili i sledećim merama: stopiranje novog zapošljavanja (ova mera je najčešće korišćena u BiH 37%), smanjenjem budžeta pojedinih sektora (mera korišćenja u BiH i Hrvatskoj u 30% slučajeva, 15% u Srbiji), kao i smanjenjem budžeta za usavršavanje zaposlenih.

VIRTUALNI DAN KARIJERA I ZNANJA 2011

Zbog ekonomske krize bez posla je ostalo najviše ljudi u Hrvatskoj – 24%, dok je u Srbiji i Bosni i Hercegovini, kriza uzrok gubitka posla za 19%, odnosno 16% ispitanih.

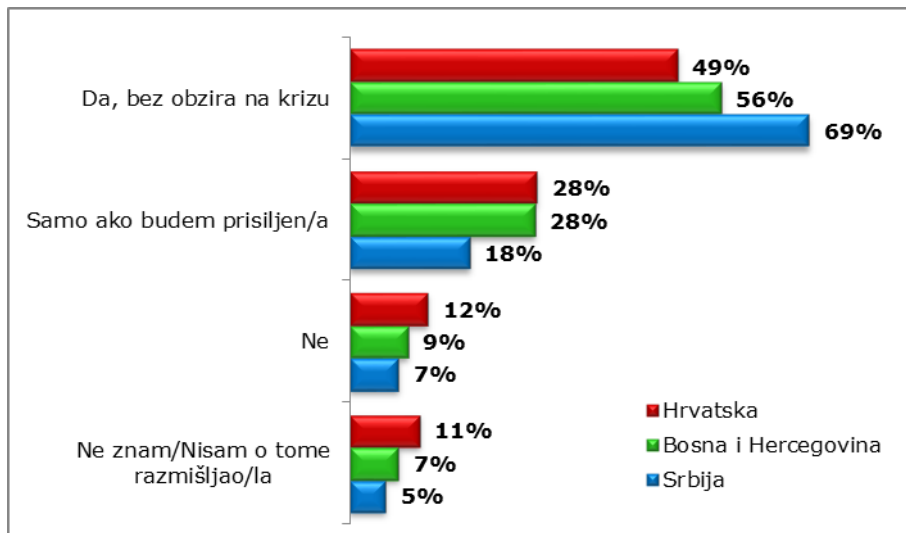
Najveći procenat nezaposlenih u Srbiji i Hrvatskoj (po 25% njih) ne radi između 6 meseci i godinu dana.

2. Očekivanja za kraj 2011. i narednu godinu

U sve tri zemlje, uprkos krizi, zaposleni u velikom broju planiraju da promene posao, međutim stiče se utisak da zaposleni u Srbiji prednjače u toj nameri. Čak 70% njih želi da promeni posao u ovoj godini, nešto manje ljudi iz Bosne i Hercegovine želi isto (55%), dok svaki drugi anketirani iz Hrvatske ima istu nameru.

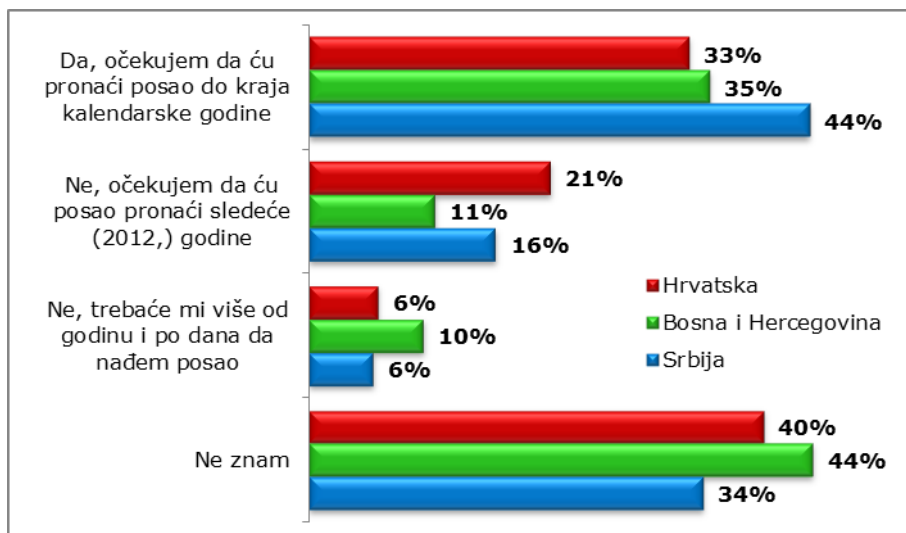
Da li planirate da promenite posao u ovoj godini?

Interesantno, najveći broj ljudi iz Srbije očekuje povišicu ove godine – čak 30% njih, iako su svesni da kriza i dalje traje. Isto važi za 20% ispitanih iz Bosne i Hercegovine i 15% iz Hrvatske. Da su srbi i dalje optimistični uprkos lošoj situaciji na tržištu rada govori i podatak da skoro 40% njih očekuje da će ove godine napredovati na poslu. U isto veruje nešto manje bosanaca i hrvata – po 28%.

Najviše trenutno nezaposlenih iz Srbije smatra da će do kraja 2011. godine naći posao (44%), a spremni su i na volontiranje dok traže posao (oko 85% ispitanika iz svih zemalja bi volontiralo, ukoliko bi postojala mogućnost stalnog zaposlenja).

Da li očekujete da ćete pronaći posao do kraja 2011?

U sve tri zemlje, pa i Srbiji najveći procenat ispitanika želi da radi za stranog vlasnika (38%). Najnepoželjnije su domaće privatne firme, za koje u Srbiji želi da radi svega 5% ispitanih, dok bi u državnom vlasništvu želelo da radi oko 30% ispitanih. Ima i onih koji smatraju da je najbolje biti preduzetnik, te bi 25% ispitanih iz Srbije volelo da ima svoju firmu.

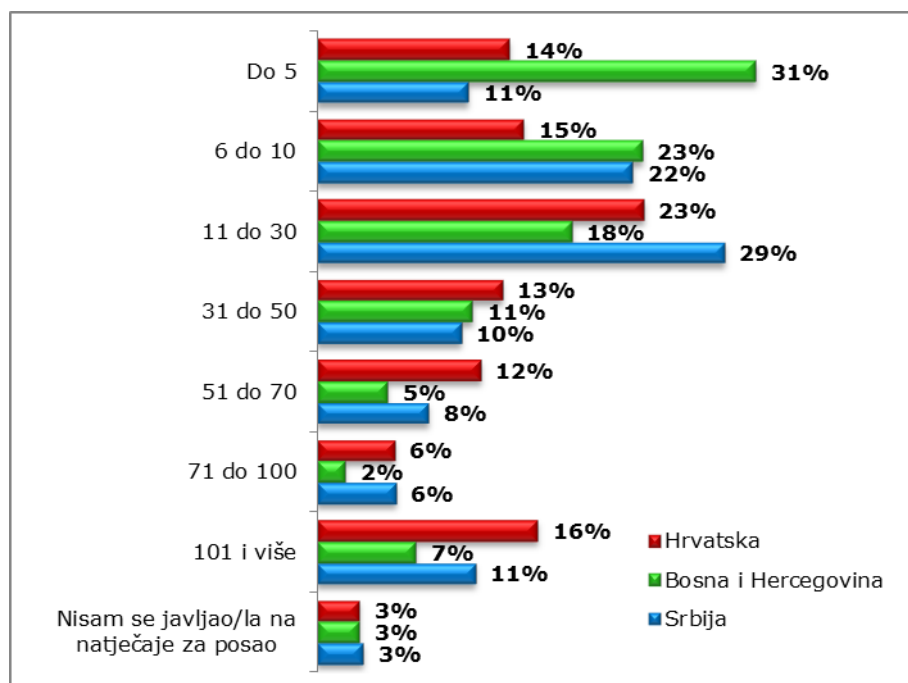
Ispitanicima iz Srbije, na radnom mestu najvažniji su međuljudski odnosi i priznanje za obavljen rad (30%), dok je novac na trećem mestu (20%). U Hrvatskoj jednako se cene sva tri faktora (po 30%), dok više od polovine ispitanika iz BiH najviše ceni - pohvalu!

3. Aktivno traženje posla

Nezaposleni u sve tri zemlje koriste različite načine za traženje posla i aktivno rade na svom usavršavanju kako bi sebi povećali šanse za zaposlenje. O slobodnim radnim mestima najčešće se informišu prateći specijalizovane sajtove za zapošljavanje (80% ispitanika iz Srbije) preko NSZ-a, prijatelja štampanih medija, itd.

Nezaposleni se javljaju na konkurse za zaposlenje, te u Srbiji i Hrvatskoj od kad su nezaposleni - najveći procenat ljudi je bilo na 11 do 30 razgovora za posao.

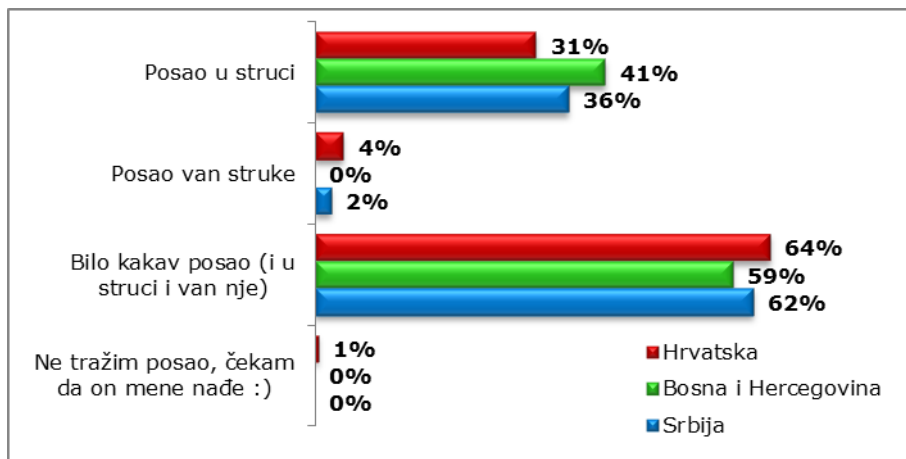
Od kada ste nezaposleni, na koliko ste razgovora za posao bili?

Prilikom izbora radnog mesta, najviše nezaposlenih ne traži posao isključivo u struci (u Hrvatskoj 64% nezaposlenih traži bilo kakav posao). S druge strane, 36% nezaposlenih u Srbiji i 41% u Bosni i Hercegovini traži posao u struci.

Kakav posao tražite?

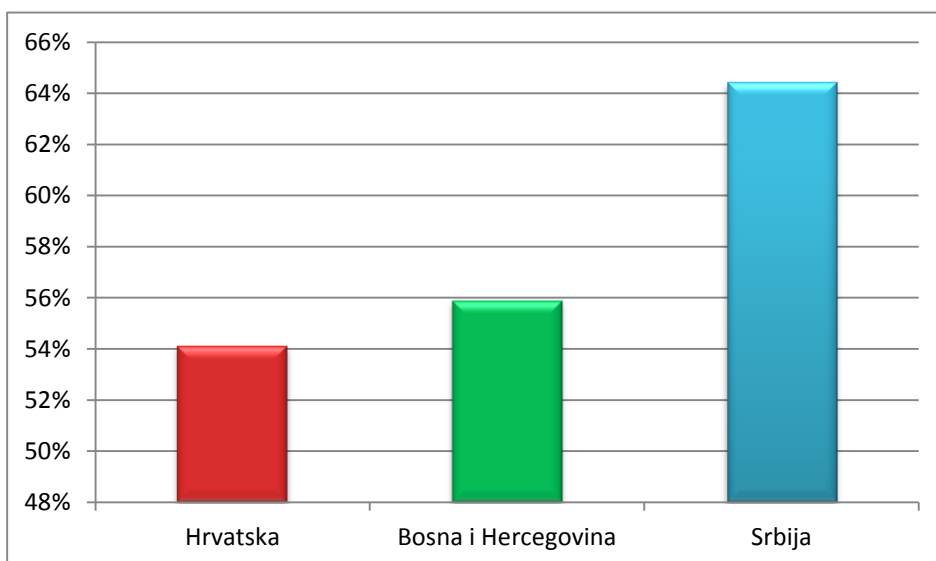
Pri traženju posla, za nezaposlene najvažnije su mogućnosti profesionalnog usavršavanja i napredovanja u datoj firmi. Sledi sigurnost posla, dok je novac tek na trećem mestu, a radno vreme je pri dnu liste.

Kod ispitanih studenata iz Srbije, novac je takođe na trećem mestu, iza međuljudskih odnosa i dinamičnosti posla.

4. Korupcija u oblasti zapošljavanja

Više od 65% nezaposlenih (prosek za sve tri zemlje) smatra da se posao isključivo može naći „preko veze“, a slično razmišljaju i studenti.

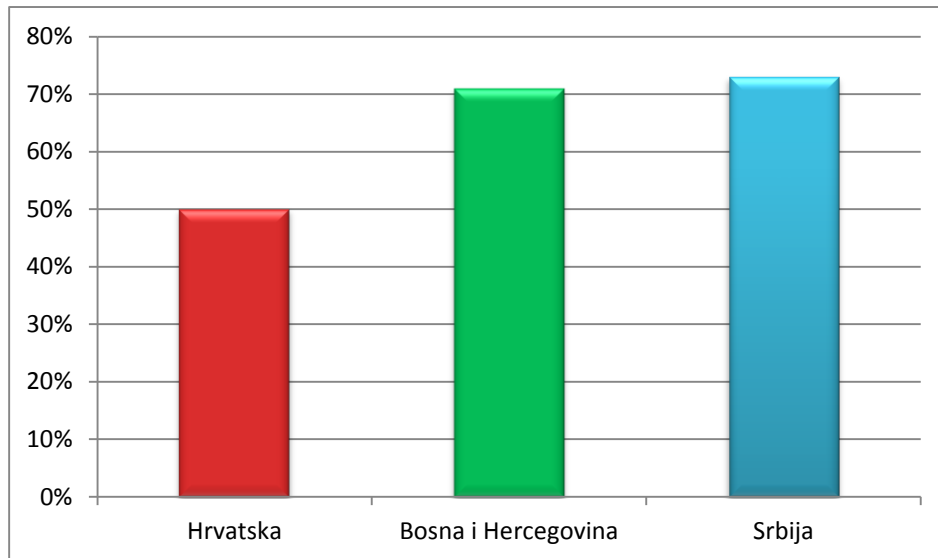
Koliki procenat zaposlenih smatra da je „veza“ najvažnija za dobijanje posla?

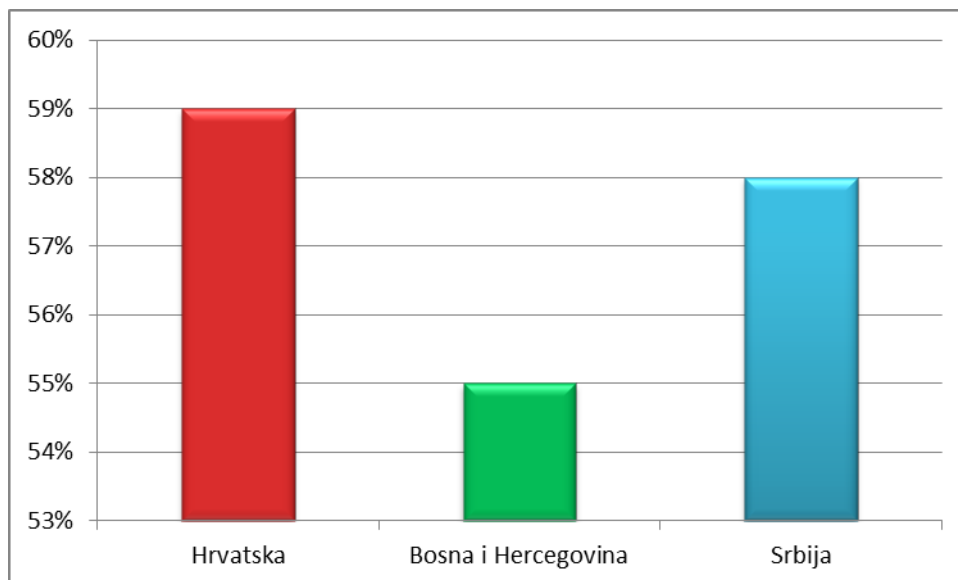

VIRTUALNI DAN KARIJERA I ZNANJA 2011

Koliki procenat nezaposlenih smatra da je „veza“ najvažnija za dobijanje posla?

Koliki procenat studenata smatra da je „veza“ najvažnija za dobijanje posla?

Ispitanici u sve tri zemlje se slažu da je zapošljavanje „preko veze“ najmanje izraženo u privatnim kompanijama u domaćem ili stranom vlasništvu.